

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Maarja Krais-Leosk
Eesti Puuetega Inimeste Koda
epikoda@epikoda.ee
Toompuiestee 10
10137, Tallinn

Teie 30.04.2024 nr 27

Meie 09.05.2024 nr 11-1/1233-2

Vastus pöördumisele seoses töövõimetoetuse ümberarvutamisega

Austatud Maarja Krais-Leosk

Tänan Teid ettepaneku eest!

Teie arutluskäik on mõistetav, kuid soovime rõhutada, et töövõimetoetuse vähendamise eesmärk ei ole inimest töötamise eest karistada. Riik ei soovi demotiveerida vähenenud või puuduva töövõimega inimeste töötamist ning väärtustab nende panust töö- ja ühiskonnaellu, kuid me ei näe siinkohal peamise motivaatorina töövõimetoetust.

Töövõimetoetuse eesmärk on tagada sissetulek inimestele, kellel töövõime hindamise tulemusena on tuvastatud osaline või puuduv töövõime ning kelle sissetulek on selle tõttu vähenenud või üldse puudub. Töövõimetoetuse vähendamise tingimuste kehtestamisel on lähtutud põhimõttest, et inimesele makstakse töövõimetoetust siis, kui ta pole võimeline ise endale piisaval määral elatist teenima - ei suuda tervisekahjustuse tõttu töötada ja sissetulekut teenida samaväärselt terve inimesega. Võttes arvesse, et töötamine peab olema tulusam kui mittetöötamine, vähendatakse toetust aeglasemas tempos võrrelduna töötasu tõusuga (suhtes 1:2). Seadusandja leidis, et 90-kordse töövõimetoetuse päevamäära suuruse (alates 01.04.2024 1851,30 eurot) sissetuleku korral hakkab vähenema inimese vajadus töövõimetoetuse järgi, sest ta suudab teenida endale sissetulekut samaväärselt terve inimesega. Seega ei vähendata toetust proportsionaalselt osa ulatuses, mis 90-kordset päevamäära ületab, vaid üksnes poolega sellest osast. Eeltoodust tulenevalt ei maksta töövõimetoetust, kui osalise töövõime korral eelneva kuu sissetulek ületab 2554,79 eurot ning puuduva töövõime korral ületab 3085,50 eurot (1. aprillil 2024 indekseeritud päevamäärade puhul). Kui järgnevatel kuudel on sissetulek madalam, jätkatakse töövõimetoetuse maksmist automaatselt.

Juhul, kui inimesel on tuvastatud ka puude raskusaste, säilib õigus puudedetoetusele, mille eesmärk on hüvitada puudest tekkivad lisakulutused. Vähenenud ja puuduva töövõimega inimestele pakutav tugi ei ole vaid rahaline. Töökäimise toetamiseks ja lihtsustamiseks ning sellega seotud kulude vähendamiseks on võimalik kasutada erinevaid tööturuteenuseid, nagu tööalane rehabilitatsioon, töölesõidutoetus, töökoha kohandamine ning töötamiseks vajaliku abivahendi võimaldamine. Eesmärk on soodustada inimeste tööil püsimist, osalise töövõimega mittetöötavate inimeste tööellu naasmist või tööle saamist toetavate teenuste saamises osalemist.

Vabariigi Valitsuse tegevusprogramm 2023–2027 (punkt 3.1.7) näeb ette, et Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium analüüsib ja teeb 2026. aasta septembriks ettepanekud töövõimetoetuse tingimuste aja- ja asjakohasuse kohta pakutava sotsiaalkaitse piisavuse ja vähenenud töövõimega inimeste tööturule kaasatuse soodustamiseks. 2024. aasta sügisel hakkame koostama lähteülesannet analüüsi tellimiseks, siis me kindlasti kaasame teid ning oleme ette tänulikud koostöö ja kõikide mõtete eest.

Loodan, et meie vastus aitab olukorda selgitada ning kui teil on eeltooduga seoses täiendavaid küsimusi, siis olen meeleldi valmis vastama.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ulla Saar

tööala asekancler

Ilona Säde

Ilona.Sade@mkm.ee